

Julkaisuvapaa 2.4.2009 klo 10.00

SUHDANNEKUVA, Metsä- ja puutalous, PTT-katsaus 1/2009

Taloslama vaikuttaa voimakkaasti vientivetoiseen metsäteollisuuteen

Maailman ajautumisella yhtäaikaiseen matalasuhdanteeseen on voimakkaita vaikutuksia Suomen vientivetoiselle metsäteollisuudelle. Paperin ja sahatavaran kysynnän laskiessa maailmalla jyrkästi supistaa teollisuus tuotantoaan Suomessa. Tuotannon väheneminen laskee puun käyttöä ja puun kysyntää yksityismetsistä. Tällä on vaikutusta puun hintaan ja puunmyyntituloihin, jotka laskevat jyrkästi tänä vuonna. Maailmantalouden arvioidaan kääntyvän nousuun ensi vuonna, jolloin myös metsäteollisuustuotteiden kysyntä kasvaa. Kysynnän elpyminen on kuitenkin varovaista ja sillä on vain pieniä vaikutuksia tuotantoon ja puun käyttöön Suomessa, arvioi metsäekonomisti Tapio Tilli. Merkittävämpi elpyminen siirtyykin tulevaisuuteen.

Paperin kysyntä laskee voimakkaasti tänä vuonna – ensi vuonna pientä elpymistä

Talouden nopea heikentyminen on laskenut voimakkaasti paperin kysyntää. Paperin toimitukset vähenivät alkuvuonna peräti neljänneksellä viime vuodesta. Paperimarkkinoiden kautta heikon kysynnän vaikutukset ovat siirtyneet sellumarkkinoille. Tilannetta sellumarkkinoilla on pahentanut viive tuotannon sopeutumisessa vähentyneeseen kysyntään.

Paperin kysynnän heikentyminen on johtanut Suomessa tuotannonrajoituksiin sekä paperi- että sellutehtailla. PTT arvioikin paperintuotannon vähenevän Suomessa 10-15 prosentilla ja selluntuotannon 15-20 prosentilla tänä vuonna. Ensi vuonna arvioimme tuotannon hiukan lisääntyvän maailmantalouden kääntyessä kasvuun.

Suomen paperin- ja kartongintuotantokapasiteetista on nopeassa tahdissa suljettu noin 10 prosenttia. Myös selluntuotantokapasiteettia on suljettu samassa tahdissa. Viime kuukausina uusia tehtaiden lakkautusilmoituksia ei ole tullut. PTT:n arvion mukaan lakkautusilmoitukset ovat kuitenkin mahdollisia. Kysynnän kasvu on ensi vuonna niin vähäistä, että tuotannonrajoituksia joudutaan jatkamaan myös vuonna 2010. Tuotannonrajoitusten pitkittyessä riski niiden vaihtumisesta tehtaiden sulkemiseen kasvaa.

Euroopan paperimarkkinat alkoivat olla jo viime vuoden lopulla tuotannonleikkausten seurauksena aikaisempaa paremmin tasapainossa. Esimerkiksi paperin vientihinta Suomesta oli loppuvuonna nousussa. PTT arvioi metsäteollisuuden pitävän tuotannonrajoitusten avulla paperimarkkinan tasapainossa myös tänä ja ensi vuonna. Tämän seurauksena paperin vientihinta Suomesta ei taantumasta huolimatta laske vuosina 2009 – 2010.

Sahatavaran tuotanto laskee Suomessa jyrkästi – sahasulkemisia kuitenkin vähän

Rakentaminen ja sahatavaran kysyntä supistuvat voimakkaasti tänä vuonna sekä Euroopassa että Euroopan ulkopuolella. Vuonna 2010 rakentamisen voimakkain alamäki on ennusteiden mukaan päättymässä, mutta merkittävää kysynnän elpymistä ei ole vielä odotettavissa.

Sahatavaran tuotanto on reagoinut selvästi kysynnän heikentymiseen kaikissa keskeisissä sahatavaran tuottajamaissa. Euroopassa sahatavaran tuotanto supistui kymmenyksellä viime vuonna. Tuotannon väheneminen näyttää jatkuvan myös tänä vuonna.

Tuotannon vähenemisestä huolimatta sahatavaran hinnat laskivat viime vuonna voimakkaasti. Suomen sahatavaran keskimääräinen vientihinta putosi 17 prosenttia. Vaikka sahatavaramarkkinat ovat tuotannonleikkausten seurauksena aiempaa paremmin tasapainossa, laskee PTT:n arvion mukaan Suomesta vietävän sahatavaran keskimääräinen hinta edelleen tänä vuonna 15 prosentilla.

Sahatavaran tuotanto laski Suomessa 9,2 miljoonaan kuutiometriin viime vuonna. Vähennystä edellisestä vuodesta oli viidennes. PTT arvioi tuotannon laskun jatkuvan myös tänä vuonna, jolloin sahatavaran tuotanto supistuu 8,3 miljoonaan kuutiometriin. Paranevasta taloustilanteesta huolimatta emme arvioi sahatavaran tuotannossa merkittävää muutosta ensi vuonna.

Muutos Suomen sahatavaratuotannossa vuodesta 2007 on merkittävä. Vuonna 2007 Suomessa tuotettiin sahatavaraa 12,4 miljoonaa kuutiometriä. Vaikka tuotanto on laskenut, sahojen sulkemisia on tapahtunut vain noin puolen miljoonan sahatavaran verran. Sahateollisuudessa tuotannon supistaminen on hoidettu työvuoroja vähentämällä. Sahateollisuuden kapasiteetin käyntiaste tulee tänä vuonna laskemaan reiluun 60 prosenttiin.

Metsäteollisuuden puun tarve vähenee rajusti

Metsäteollisuuden tuotannon supistuminen vähentää teollisuuden puun käyttöä PTT:n arvion mukaan 12 miljoonalla kuutiometrillä tänä vuonna. Talouden elpymisestä huolimatta puun käyttö kasvaa vain hiukan vuonna 2010. Muutos metsäteollisuuden puun käytössä vuodesta 2007 tulee olemaan rajua. Kun vuonna 2007 metsäteollisuus tarvitsi 75 miljoonaa kuutiometriä puuta, on puun tarve vuosina 2009–2010 noin 55 miljoonaa kuutiometriä per vuosi.

Metsäteollisuuden puun käytön väheneminen heijastuu tänä vuonna erityisen voimakkaasti kotimaan puumarkkinoille. Teollisuus purkaa sekä tuontipuuvaramojaan että puun pystyvarastoja. Tämän seurauksena kotimaan hakkuut vähenevät neljänneksellä ja puun ostot yksityismetsistä viidenneksellä viime vuodesta. Hakkuiden supistuminen merkitsee puunkorjuuyrittäjien lomautuksia arviomme mukaan noin kolmeksi kuukaudeksi. Puun kysynnän väheneminen laskee ennustemme mukaan puun nimellistä keskihintaa noin 25 prosentilla tänä vuonna.

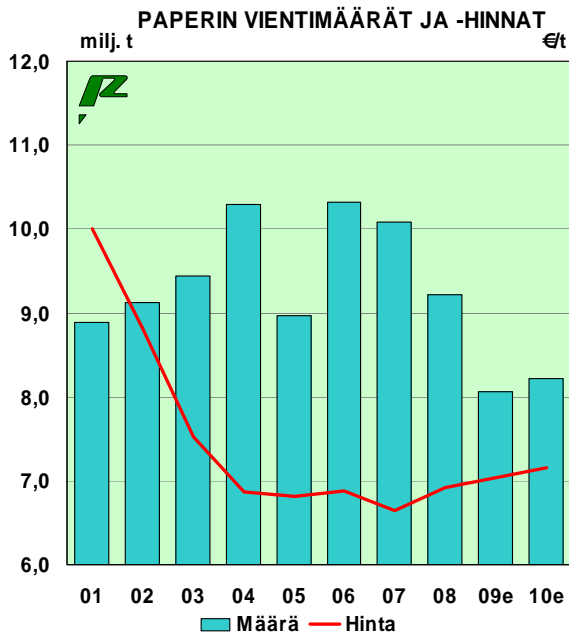
Vuosi 2010 ei tuo arviomme mukaan merkittävää helpotusta metsätalouteen. Metsäteollisuuden puun käytön hienoinen kasvu lisää kotimaan metsien hakkuuta. Hakkuiden kasvu on kuitenkin niin vaatimatonta, että puunkorjuuyrittäjiä todennäköisesti lomautetaan myös ensi vuonna. Puukauppa kasvaa ja puun nimellinen keskihinta nousee 1-5 prosentilla tästä vuodesta.

Metsäsektorin keskeiset ennusteluvut vuosina 2009- 2010

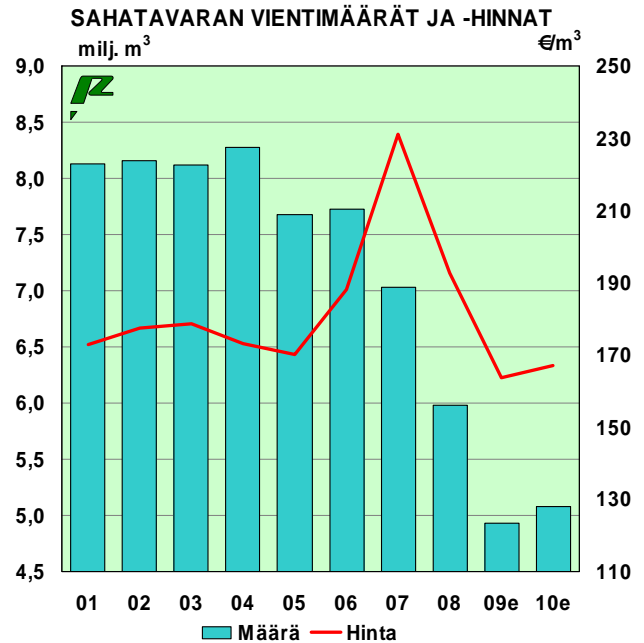
Vientimarkkinat	2009		2010	
	Määrä	Hinta	Määrä	Hinta
Paperi ja kartonki	-15 – -10	0 – 2	1 – 3	0 – 2
Puumassa	-15 – -10	-25 – -20	2 – 4	2 – 5
Sahatavara	-20 – -15	-17 – -13	2 – 4	1 – 3
Puumarkkinat	2009		2010	
	% -muutos		% -muutos	
Puun tuonti	- 60		10	
Markkinahakkuut	- 25		5	
Puukaupat	- 20		15	
Puun nimellishinta	- 27 – -22		1 – 5	
Nimelliset kantorahatulot	- 50		8 – 12	

Lisätietoja: Metsäekonomisti Tapio Tilli,
puh: 09-34 888410 / 050-3579743
sähköposti: tapio.tilli@ptt.fi

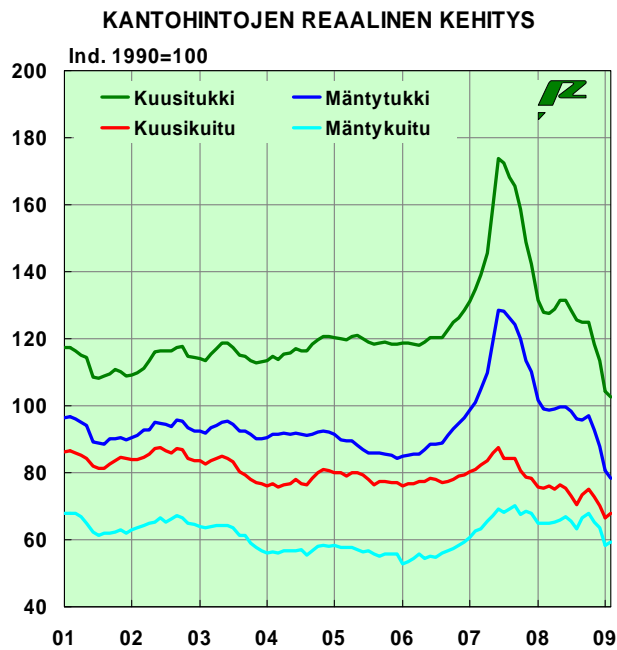
Metsäteollisuuden ja puumarkkinoiden kehityssuuntia

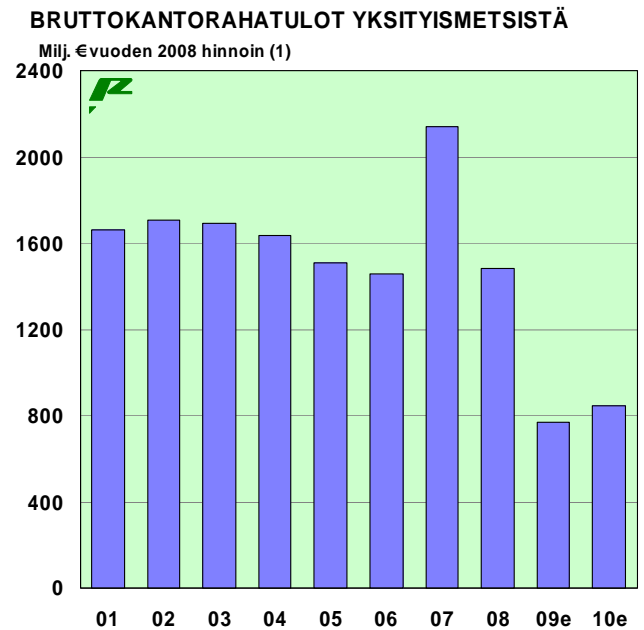
Lähde: Tullihallitus, ennuste PTT

Lähde: Tullihallitus, ennuste PTT

Lähde: METLA

1) Inflaatiokorjaus kuluttajahintaindeksillä

Lähde: Tilastokeskus ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, ennuste PTT